

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI DLA KLASY VII W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
Dział I – Proporcjonalność i procenty				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady wielkości wprost proporcjonalnych - oblicza ułamek danej liczby całkowitej - rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem obliczania ułamka danej liczby - przedstawia część wielkości jako procent tej wielkości - oblicza, jaki procent danej liczby b stanowi liczba a - interpretuje 100%, 50%, 25%, 10%, 1% danej wielkości jako całość, połowę, jedną czwartą, jedną dziesiątą, jedną setną część danej wielkości liczbowej - zamienia ułamek na procent - zamienia procent na ułamek - zwiększa i zmniejsza liczbę o dany procent 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie oceny dopuszczającej, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem obliczania ułamka danej liczby <ul style="list-style-type: none"> - wyznacza wartość przyjmowaną przez wielkość wprost proporcjonalną w przypadku konkretnej zależności proporcjonalnej - stosuje podział proporcjonalny w prostych przykładach - oblicza procent danej liczby w prostej sytuacji zadaniowej - oblicza liczbę, gdy dany jest jej procent - rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem obliczania liczby z danego jej procentu - rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem zmniejszania i zwiększania liczby o dany procent - rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem obliczeń 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającymi dostatecznym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem obliczania ułamka danej liczby - rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem obliczania, jaki procent danej liczby b stanowi liczba a 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającym, dostatecznym i dobrym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem podziału proporcjonalnego - stosuje obliczenia procentowe do rozwiązywania trudniejszych problemów w kontekście praktycznym 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającym, dostatecznym i dobrym oraz bardzo dobrym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezbłędnie rozwiązuje problemowe zadania tekstowe zawierające obliczenia procentowe o podwyższonym stopniu trudności - rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności również w przypadku wielokrotnego zwiększania lub zmniejszania danej wielkości o wskazany procent

	procentowych w kontekście praktycznym			
--	--	--	--	--

Dział II – Potęgi

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblicza kwadraty i sześciiany liczb naturalnych - zapisuje liczbę w postaci potęgi - określa znak potęgi - rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem potęg - zapisuje w postaci jednej potęgi iloczyny potęg o takich samych podstawach - używa nazw dla liczb wielkich (do biliona) 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie oceny dopuszczającej, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblicza kwadraty i sześciiany ułamków zwykłych i dziesiętnych oraz liczb mieszanych - oblicza wartości potęg liczb wymiernych o wykładnikach naturalnych - zapisuje w postaci jednej potęgi ilorazy potęg o takich samych podstawach - zapisuje potęgę potęgi w postaci jednej potęgi - mnoży potęgi o różnych podstawach i jednakowych wykładnikach, wykorzystując odpowiedni wzór - dzieli potęgi o różnych podstawach i jednakowych wykładnikach, wykorzystując odpowiedni wzór - stosuje prawa działań na potęgach do obliczania wartości prostych wyrażeń arytmetycznych - odczytuje liczby w notacji wykładniczej - zapisuje liczby w notacji wykładniczej - rozwiązuje proste zadania z 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającym i dostatecznym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje liczby zapisane w postaci potęg - stosuje zapis notacji wykładniczej w sytuacjach praktycznych - stosuje prawa działań dla wykładników ujemnych 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającym, dostatecznym i dobrym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem potęg - stosuje prawa działań na potęgach do obliczania wartości bardziej złożonych wyrażeń arytmetycznych - rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem notacji wykładniczej w kontekście praktycznym 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającym, dostatecznym i dobrym oraz bardzo dobrym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezbłędnie rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem potęg - bezbłędnie rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem notacji wykładniczej
--	---	--	--	--

	<p>wykorzystaniem notacji wykładniczej w kontekście praktycznym</p>			
--	---	--	--	--

Dział III – Pierwiastki

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblicza wartość pierwiastka kwadratowego z liczby nieujemnej - wyznacza liczbę podpierwiastkową, gdy dana jest wartość pierwiastka kwadratowego - rozwiązuje proste zadania dotyczące pól kwadratów, wykorzystując pierwiastek kwadratowy - rozróżnia pierwiastki wymierne i niewymierne - szacuje wielkość danego pierwiastka kwadratowego - szacuje wielkość danego pierwiastka kwadratowego lub sześciennego 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającej, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych, w których występują pierwiastki kwadratowe, pamiętając o zasadach dotyczących kolejności wykonywania działań - stosuje wzór na pierwiastek z iloczynu pierwiastków - dodaje proste wyrażenia zawierające pierwiastki - oblicza wartość pierwiastka sześciennego z liczb ujemnych i nieujemnych - oblicza wartości prostych wyrażeń arytmetycznych, w których występują pierwiastki sześcienne - wyznacza liczbę podpierwiastkową, gdy dana jest wartość pierwiastka sześciennego - stosuje pierwiastek sześcienny do rozwiązywania prostych zadań dotyczących objętości sześcianów - oblicza pierwiastek z iloczynu i ilorazu 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającym i dostatecznym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szacuje wielkość wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki - oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających pierwiastki kwadratowe, stosując własności działań na pierwiastkach - porównuje liczby, stosując własności działań na pierwiastkach drugiego stopnia - szacuje wielkość danego wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki sześcienne 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającym, dostatecznym i dobrym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje pierwiastek kwadratowy do rozwiązywania złożonych zadań tekstowych dotyczących pól kwadratów - dodaje bardziej złożone wyrażenia zawierające pierwiastki - wyznacza wartości bardziej złożonych wyrażeń arytmetycznych zawierających pierwiastki sześcienne - stosuje pierwiastek sześcienny do rozwiązywania bardziej złożonych zadań dotyczących objętości sześcianów - porównuje z daną liczbą wymierną wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki - znajduje liczby wymierne większe lub mniejsze od wartości wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki - stosuje pierwiastek sześcienny do rozwiązywania bardziej złożonych zadań dotyczących 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającym, dostatecznym i dobrym oraz bardzo dobrym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezbłędnie rozwiązuje bardziej złożone zadania o podwyższony stopniu trudności z wykorzystaniem pierwiastków
--	---	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - włącza czynnik pod znak pierwiastka - wyłącza czynnik przed znak pierwiastka		<ul style="list-style-type: none"> objętości sześciianów - usuwa niewymierność z mianownika	
--	--	--	--	--

Dział IV – Wyrażenia algebraiczne

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje wyrażenie algebraiczne - oblicza wartość liczbową prostego wyrażenia algebraicznego - rozpoznaje równe wyrażenia algebraiczne - zapisuje zależności przedstawione w zadaniach w postaci wyrażen algebraicznych jednej zmiennej - zapisuje rozwiązania prostych zadań w postaci wyrażen algebraicznych - rozróżnia sumę, różnicę, iloczyn i iloraz zmiennych - nazywa proste wyrażenia algebraiczne - zapisuje słowami proste wyrażenia algebraiczne - rozpoznaje wyrażenia, które są jednomianami - podaje przykłady jednomianów - podaje współczynniki liczbowe jednomianów - porządkuje jednomiany - 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie oceny dopuszczającej, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mnoży jednomiany - wypisuje wyrazy sumy algebraicznej - wskazuje wyrazy podobne w sumie algebraicznej - redukuje wyrazy podobne w sumie algebraicznej - dodaje proste sumy algebraiczne - mnoży sumy algebraiczne przez jednomiany - stosuje mnożenie sumy algebraicznej przez jednomian do przekształcania wyrażen algebraicznych - wykorzystuje wyrażenia algebraiczne w zadaniach dotyczących obliczeń procentowych, w tym wielokrotnych podwyżek i obniżek cen - rozwiązuje proste zadania tekstowe na porównywanie ilorazowe z wykorzystaniem procentów i wyrażen algebraicznych 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającym i dostatecznym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posługuje się wyrażeniami algebraicznymi przy zadaniach geometrycznych - dodaje jednomiany podobne - porządkuje otrzymane wyrażenia - zapisuje związki między wielkościami za pomocą sum algebraicznych 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającym, dostatecznym i dobrym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblicza wartość liczbową bardziej złożonego wyrażenia algebraicznego - zapisuje zależności przedstawione w zadaniach w postaci wyrażen algebraicznych kilku zmiennych - zapisuje rozwiązania bardziej złożonych zadań w postaci wyrażen algebraicznych - posługuje się wyrażeniami algebraicznymi przy zadaniach wymagających obliczeń pieniężnych - nazywa i zapisuje bardziej złożone wyrażenia algebraiczne - zapisuje zależności przedstawione w zadaniach w postaci wyrażen algebraicznych kilku zmiennych - odejmuje sumy algebraiczne, także w wyrażeniach zawierających nawiasy - 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającym, dostatecznymi, dobrym oraz bardzo dobrym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje mnożenie sumy algebraicznej przez jednomian w bardziej złożonych zadaniach geometrycznych - rozwiązuje bardziej złożone zadania tekstowe na porównywanie ilorazowe i różnicowe z wykorzystaniem procentów i wyrażen algebraicznych
---	---	---	---	--

Dział V –Równania				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odgaduje rozwiązanie prostego równania - sprawdza, czy dana liczba jest rozwiązaniem równania - układa równanie do prostego zadania tekstowego - analizuje treść zadania i oznacza niewiadomą 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie oceny dopuszczającej, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprawdza liczbę rozwiązań równania - rozpoznaje równania równoważne - rozwiązuje równania liniowe z jedną niewiadomą, przekształcając je równoważnie - układa równania wynikające z treści zadania, rozwiązuje je i podaje odpowiedź - rozwiązuje proste zadania tekstowe z treścią geometryczną za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą - rozwiązuje proste zadania tekstowe z obliczeniami procentowymi za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą - przekształca proste wzory, aby wyznaczyć wskazaną wielkość we wzorach geometrycznych - przekształca proste wzory, aby wyznaczyć wskazaną 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającym i dostatecznym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - układa i rozwiązuje równanie do bardziej złożonego zadania tekstowego - interpretuje rozwiązanie równania - rozwiązuje równania, które po prostych przekształceniach wyrażen algebraicznych sprowadzają się do równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającym, dostatecznym i dobrym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwiązuje równanie, które jest iloczynem czynników liniowych - rozwiązuje zadania tekstowe o podniesionym stopniu trudności za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą - rozwiązuje geometryczne zadania tekstowe o podniesionym stopniu trudności za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą - rozwiązuje zadania tekstowe o podniesionym stopniu trudności dotyczące obliczeń procentowych za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą - przy rozwiązywaniu zadania tekstowego przekształca wzory, aby wyznaczyć zadaną wielkość we wzorach fizycznych - przy przekształcaniu wzorów podaje konieczne założenia 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającym, dostatecznym i dobrym oraz bardzo dobrym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezbłędnie rozwiązuje praktyczne zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą w

	wielkość we wzorach fizycznych			
--	--------------------------------	--	--	--

Dział VI – Trójkąty prostokątne

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje twierdzenie Pitagorasa - zapisuje zależności pomiędzy bokami trójkąta prostokątnego - oblicza długość jednego z boków trójkąta prostokątnego, mając dane długości dwóch pozostałych boków - stosuje wzory na pole trójkąta, prostokąta, kwadratu, równoległoboku, rombu, trapezu - stosuje w prostych sytuacjach wzory na pola figur do wyznaczania długości odcinków - oblicza długość boku kwadratu, mając daną długość jego przekątnej - oblicza wysokość trójkąta równobocznego, mając daną długość jego boku 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie oceny dopuszczającej, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblicza pole jednego z kwadratów zbudowanych na bokach trójkąta prostokątnego, mając dane pola dwóch pozostałych kwadratów - stosuje w prostych przypadkach twierdzenie Pitagorasa do obliczania obwodów i pól prostokątów - stosuje twierdzenie Pitagorasa do rozwiązywania prostych zadań dotyczących czworokątów - oblicza długość przekątnej kwadratu, mając dane długość boku kwadratu lub jego obwód - stosuje poznane wzory do rozwiązywania prostych zadań tekstowych - oblicza długość boku trójkąta równobocznego, mając daną jego wysokość - oblicza pole i obwód trójkąta równobocznego, mając dane długość boku lub wysokość - wyznacza długości pozostałych boków trójkąta o kątach 45°, 45°, 90° lub 30°, 60°, 90°, mając daną długość jednego z jego boków - stosuje własności trójkątów o 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającym i dostatecznym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje wzory na pola figur do wyznaczania długości odcinków - wyprowadza poznane wzory 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającym, dostatecznym i dobrym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa - stosuje twierdzenie Pitagorasa do rozwiązywania zadań o podwyższonym stopniu trudności dotyczących - stosuje poznane wzory do rozwiązywania zadań tekstowych o podwyższonym stopniu trudności - stosuje w złożonych przypadkach twierdzenie Pitagorasa do obliczania obwodów i pól prostokątów - stosuje własności trójkątów o kątach 45°, 45°, 90° lub 30°, 60°, 90° do rozwiązywania zadań tekstowych 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającym, dostatecznymi dobrym oraz bardzo dobrym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezbłędnie rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa - stosuje własności trójkątów o kątach 45°, 45°, 90° lub 30°, 60°, 90° do rozwiązywania zadań tekstowych o podwyższonym stopniu trudności
--	--	---	---	---

kątach 45° , 45° , 90° lub 30° , 60° , 90°
do rozwiązywania prostych zadań
tekstowych

Dział VII – Układ współrzędnych				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odtwarza figury narysowane na kartce w kratkę - rysuje proste równoległe w różnych położeniach na kartce w kratkę - rysuje w różnych położeniach proste prostopadłe - dokonuje podziału wielokątów na mniejsze wielokąty, aby obliczyć ich pole - rysuje prostokątny układ współrzędnych - odczytuje współrzędne punktów zaznaczonych w układzie współrzędnych - zaznacza punkty w układzie współrzędnych 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie oceny dopuszczającej, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblicza długość narysowanego odcinka, którego końce są danymi punktami kratowymi w układzie współrzędnych - wykonuje proste obliczenia dotyczące pól wielokątów, mając dane współrzędne ich wierzchołków - rozpoznaje w układzie współrzędnych równe odcinki - rozpoznaje w układzie współrzędnych odcinki równoległe i prostopadłe - znajduje środek odcinka, którego końce mają dane współrzędne (całkowite lub wymierne) - oblicza długość odcinka, którego końce są danymi punktami kratowymi w układzie współrzędnych - dla danych punktów kratowych A i B znajduje inne punkty kratowe należące do prostej AB 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającym i dostatecznym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rysuje figury na kartce w kratkę zgodnie z instrukcją - rysuje w układzie współrzędnych figury o podanych współrzędnych wierzchołków 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającym, dostatecznym i dobrym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzupełnia wielokąty do większych wielokątów, aby obliczyć pole - w złożonych przypadkach oblicza pola wielokątów, mając dane współrzędne ich wierzchołków - znajduje współrzędne drugiego końca odcinka, gdy dane są jeden koniec i środek 	<p>Uczeń opanował wiedzę na poziomie dopuszczającym, dostatecznym i dobrym oraz bardzo dobrym, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w złożonych przypadkach bezbłędnie oblicza pola wielokątów, mając dane współrzędne ich wierzchołków